

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Zuzany Bystřické
a soudců JUDr. Mariana Kokeše, Ph.D., a JUDr. Faisala Husseiniho, Ph.D., ve věci

žalobkyně: **T. D.**
zastoupená advokátem Mgr. Markem Sedlákem
sídlem Příkop 8, 602 00 Brno

proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 28. 1. 2020, č. j. MV-182189-4/SO-2019

takto:

- I. Rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 28. 1. 2020, č. j. MV-182189-4/SO-2019, se **ruší** a věc **se vrací** k dalšímu řízení žalované.
- II. Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení částku 11 228 Kč, a to k rukám jejího advokáta Mgr. Marka Sedláka do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně se podanou žalobou domáhá zrušení v záhlaví citovaného rozhodnutí, kterým žalovaná zamítla odvolání žalobkyně a potvrdila rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále též „ministerstvo vnitra“), ze dne 6. 8. 2019, č. j. OAM-4540-47/TP-2017, jímž ministerstvo vnitra zamítlo žádost žalobkyně o vydání povolení k trvalému pobytu na území České republiky podle § 68 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, v rozhodném znění (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), a to z toho důvodu, že žalobkyně nesplnila podmínky pro udělení trvalého pobytu ve smyslu § 75 odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců, neboť nepředložila doklad o zajištění prostředků k trvalému pobytu ve smyslu § 71 odst. 1 zákona o pobytu cizinců.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

2. Ve včas podané žalobě (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“), splňující též ostatní podmínky řízení (§ 65, § 68 a § 70 s. ř. s.), žalobkyně navrhuje, aby krajský soud rozhodnutí žalované zrušil.
3. Žalobkyně v první řadě namítá nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, neboť se žalovaná nevypořádala s námitkou žalobkyně, že k žádosti o udělení trvalého pobytu předložila taktéž pracovní smlouvu, z níž vyplynul závazek budoucího zaměstnavatele žalobkyně vyplácet žalobkyni pravidelnou mzdu.
4. Žalobkyně pak nesouhlasí s výkladem § 71 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, přičemž i s odkazem na směrnici Rady 2003/109/ES ze dne 25. listopadu 2003 o právním postavení státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě pobývajícími rezidenty (dále jen „směrnice“), dovozuje, že v případě podmínky zajištění prostředků k trvalému pobytu se jedná o podmínku do budoucna, vázanou na dobu po udělení pobytového oprávnění, tedy že žalobkyně byla povinna prokázat, že má zajištěny prostředky k trvalému pobytu po udělení pobytového oprávnění, nikoliv v době podání žádosti. Jiný výklad dle žalobkyně není možný i s ohledem na znění zákona a směrnice, stejně jako na skutečnost, že žádost o povolení trvalého pobytu může podat i cizinec, který v době podání žádosti nemá platné pobytové oprávnění.

III. Vyjádření žalované

5. Žalovaná ve svém vyjádření plně odkázala na obsah napadeného rozhodnutí a navrhla, aby krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Posouzení věci krajským soudem

6. Krajský soud, za splnění podmínek dle § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení jednání, přezkoumal v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.) napadené rozhodnutí žalované, jakož i předcházející rozhodnutí ministerstva vnitra, včetně řízení předcházejících jejich vydání, a dospěl k závěru, že žaloba **je důvodná** (§ 78 odst. 1 s. ř. s.).
7. Obsah žalobních námitek a tedy i podstatu nyní projednávané věci tvoří věcná polemika žalobkyně se závěry ministerstva vnitra a žalované, na jejichž základě byla zamítnuta její žádost o povolení k trvalému pobytu na území České republiky.

8. Krajský soud se v první řadě zabýval námitkou žalobkyně, že v řízení o povolení trvalého pobytu na území České republiky prezentovala v odvolání námitky, se kterými se žalovaná nevypořádala. Takové opomenutí žalovaného by totiž mohlo vést k nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí pro nedostatek důvodů. V případě nepřezkoumatelnosti se totiž jedná o tak závažnou vadu, že by se jí soud musel zabývat z úřední povinnosti i nad rámec uplatněných žalobních námitek (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 6. 2004, č. j. 5 A 157/2002-35, rozhodnutí správních soudů jsou rovněž dostupná na www.nssoud.cz). Je-li totiž správní rozhodnutí nepřezkoumatelné, lze jen stěží uvažovat o jeho přezkumu správním soudem, což ostatně vyplývá již z lingvistické stránky věci, kdy nepřezkoumatelné rozhodnutí prostě nelze věcně přezkoumat. Takové rozhodnutí by bylo nutno zrušit pro nepřezkoumatelnost, která může nastat buď pro nesrozumitelnost (nelze seznat určitý a jednoznačný výrok, jde o výrok s obsahem rozporuplným, nevykonatelným apod.), nebo pro nedostatek důvodů (odůvodnění je v rozporu s výrokem, popř. uvádí jiné důvody než ty, v nichž má mít dle zákona oporu, odůvodnění postrádá rozhodný důvod pro výrok či neobsahuje žádné hodnocení provedených důkazů a závěr z nich učiněný).
9. Žalobkyně spatřovala nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí ve skutečnosti, že se žalovaná nevypořádala s námitkou, že ze znění zákona o pobytu cizinců je zjevné, že zajištění příjmu pro trvalý pobyt by mělo být možno prokazovat i pouze do budoucna, od okamžiku povolení trvalého pobytu, nikoliv zpětně, jak tvrdilo v prvostupňovém rozhodnutí ministerstvo vnitra.
10. Krajský soud námitku žalobkyně shledal důvodnou, neboť z napadeného rozhodnutí není zjevné, že by se žalovaná námitkou žalobkyně jakkoliv vypořádala, resp. z napadeného rozhodnutí není zjevné, proč námitku žalobkyně považovala žalovaná za nedůvodnou. Po přezkoumání skutkového stavu má přitom krajský soud za to, že žalobkyní předestřená námitka a způsob jejího vypořádání je pro rozhodnutí v nyní projednávané věci samé klíčovou, jak bude vysvětleno níže. Z uvedeného důvodu je proto na místě, aby krajský soud napadené rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. zrušil.
11. Nad rámec výše uvedeného se však krajský soud zabýval taktéž samotnou meritorní žalobní námitkou žalobkyně, vyslovenou již v odvolání proti napadenému rozhodnutí, tedy že pokud zákon o pobytu cizinců umožňuje cizincům podat žádost o povolení trvalého pobytu dle § 68 tohoto zákona i za předpokladu, že cizinec v době podání žádosti nedisponuje žádným platným pobytovým oprávněním, pak zjevně tento cizinec nemůže prokazovat zajištění příjmu pro trvalý pobyt ke dni podání žádosti, resp. ke dni vydání rozhodnutí o žádosti o povolení trvalého pobytu, nýbrž ode dne povolení trvalého pobytu.
12. Podle § 68 odst. 1 zákona o pobytu cizinců platí, že „[p]ovolení k trvalému pobytu se na žádost vydá cizinci, který ke dni podání žádosti pobývá na území nepřetržitě po dobu nejméně 5 let.“ Podle § 68 odst. 5 zákona o pobytu cizinců platí, že „[ž]ádost o povolení k trvalému pobytu je oprávněn podat i cizinec, který v době splnění podmínek podle předchozích odstavců pobývá mimo území. Jestliže platnost povolení k dlouhodobému pobytu na území skončí cizinci v době jeho nepřítomnosti na území, musí být žádost podána nejpozději do 6 měsíců od skončení platnosti tohoto povolení.“

13. Podle § 70 odst. 2 písm. d) zákona o pobytu cizinců platí, že „[c]izinec je povinen k žádosti o povolení k trvalému pobytu předložit doklad o zajištění prostředků k trvalému pobytu na území (§ 71 odst. 1); to neplatí, jde-li o cizince, který žádá o povolení k trvalému pobytu podle § 67 nebo jde-li o cizince podle § 87, který žádá o povolení k trvalému pobytu po dosažení věku 18 let z důvodu podle § 66 odst. 1 písm. a); na požádání je cizinec povinen předložit též prohlášení o zproštění povinnosti mlčenlivosti finančního úřadu, a to v plném rozsahu údajů, za účelem ověření úhrnného měsíčního příjmu cizince a společně s ním posuzovaných osob; pokud cizinec předložil k žádosti doklad o příjmu s ním společně posuzované osoby, je povinen na požádání předložit též její prohlášení o zproštění povinnosti mlčenlivosti“
14. Konečně dle § 71 odst. 1 zákona o pobytu cizinců platí, že „[z]a doklad o zajištění prostředků k trvalému pobytu na území se považuje doklad prokazující, že příjem cizince je pravidelný a úhrnný měsíční příjem cizince a společně s ním posuzovaných osob pobývajících na území [§ 42c odst. 3 písm. c)] nebude nižší než součet částek životních minim cizince a s ním společně posuzovaných osob a nejvyšší částky normativních nákladů na bydlení stanovených pro účely příspěvku na bydlení zvláštním právním předpisem nebo částky, kterou cizinec prokáže jako částku skutečných odůvodněných nákladů vynakládaných na bydlení své a společně posuzovaných osob. Jde-li o cizince podle § 66 může být tento doklad nahrazen dokladem o příslibu poskytnutí prostředků k zajištění trvalého pobytu na území z prostředků veřejných rozpočtů. Za příjem podle věty první se považuje příjem započitatelný podle zákona o životním a existenčním minimu, s výjimkou jednorázového příjmu, přídatku na dítě, podpory v nezaměstnanosti, podpory při rekvalifikaci a dávek v systému pomoci v hmotné nouzi; pro účely výpočtu příjmu se § 8 odst. 2 až 4 zákona o životním a existenčním minimu nepoužije. Příjem cizince lze prokázat zejména potvrzením zaměstnavatele o výši průměrného čistého měsíčního výdělku, jde-li o příjmy ze závislé činnosti, nebo rozhodnutím o stanovení daně z příjmů fyzických osob, jde-li o příjmy ze samostatné činnosti za poslední zdaňovací období.“
15. Mezi stranami není sporu o tom, že žalobkyně splnila první z výše uvedených podmínek pro povolení trvalého pobytu na území České republiky, kterou je „nepřetržitý pobyt na území České republiky po dobu 5 let.“ Předmětem sporu však bylo splnění podmínky v podobě doložení příjmů k zajištění trvalého pobytu žalobkyní. Jak vyplývá z obsahu správního spisu, žalobkyně v řízení před ministerstvem vnitřně doložila Smlouvu o pracovní smlouvě budoucí ze dne 7. 2. 2019, uzavřenou se společností SPARUK s. r. o. Pracovněprávní vztah, který však měl dle této smlouvy o smlouvě budoucí mezi žalobkyní a společností SPARUK s. r. o. vzniknout však ministerstvo vnitřně vyhodnotilo jako nedůvěryhodný, neboť dle vlastní vyšetřovací činnosti ministerstva vnitřně tato společnost neměla vedenu žádnou provozovnu, ani nepublikovala žádné dokumenty o své ekonomické činnosti. V odvolání pak žalobkyně rozporovala argumentaci ministerstva vnitřně, avšak dle jejího tvrzení z opatrnosti si našla nového zaměstnavatele, a předložila tentokrát již pracovní smlouvu, uzavřenou dne 29. 10. 2019 se společností Zakor s. r. o., dle které měla žalobkyně pracovat jako pomocná kuchařka. Žalovaná však zamítla odvolání žalobkyně s tvrzením, že žalobkyně v době podání žádosti o povolení trvalého pobytu ani v době vydání napadeného rozhodnutí neměla uděleno pobytové oprávnění, které by jí opravňovalo na území České republiky pracovat, a tudíž zjevně nedoložila zajištění příjmů k trvalému pobytu ke dni vydání napadeného rozhodnutí, neboť pracovní smlouva žalobkyně vázala nástup žalobkyně do pracovněprávního vztahu na povolení trvalého pobytu.

16. Taková argumentace však dle krajského soudu nemůže obstát. Zákon o pobytu cizinců totiž v § 68 odst. 5 umožňuje požádat o povolení trvalého pobytu taktéž cizinci, který se na území České republiky v době podání žádosti nezdržuje, a dokonce rovněž cizinci, který až 6 měsíců již nedisponuje platným pobytovým oprávněním na území České republiky. Krajský soud má za to, že umožňuje-li zákon podat takovým cizincům žádost o povolení k trvalému pobytu, musí také v řízení o povolení trvalého pobytu vůbec existovat možnost, jak v takovém případě dosáhnout úspěchu, neboť v opačném případě by se z citovaného ustanovení zákona o pobytu cizinců stávala vyprázdněná floskule, bez reálné prosaditelnosti v praxi. Ze systematického výkladu § 68 odst. 5, § 70 odst. 2 písm. d) a § 71 odst. 1 zákona o pobytu cizinců proto musí vyplývat, že jestliže zákon cizinci umožňuje podat žádost o povolení trvalého pobytu na území České republiky i po půl roce absence platného pobytového oprávnění, a tedy i bez možnosti legálním způsobem si na území České republiky opatřit příjmy, pak těžko bude takový cizinec prokazovat zajištění pravidelných příjmů k trvalému pobytu v době podání žádosti, resp. ke dni vydání rozhodnutí o žádosti k povolení trvalého pobytu, aniž by vykonával činnost, kterou by až právě povolení trvalého pobytu na území České republiky mohlo realizovat. Stejným způsobem by se dalo uvažovat například o prokazování zajištění pravidelných příjmů pro účely žádosti o povolení trvalého pobytu u cizinců, kteří na území České republiky pobývali za účelem studia ve smyslu § 42d zákona o pobytu cizinců.
17. Výklad § 70 odst. 2 písm. d) ve spojení s § 71 odst. 1 zákona o pobytu cizinců žalovanou tak odpovídá spíše situacím, když žádosti o povolení trvalého pobytu cizince předchází jiné, doposud platné pobytové oprávnění na území České republiky, typicky za účelem zaměstnání či podnikání, kde skutečně bude na místě posuzovat, zda cizinec byl s platným pobytovým oprávněním schopen zajistit si pravidelné příjmy (obzvláště u cizinců s pobytovým oprávněním za účelem podnikání bude taková osoba těžko prokazovat, že si výlučně do budoucna bude schopna pravidelné příjmy spolehlivě opatřit, a to s ohledem na podnikatelské riziko). Jestliže však zákonodárce umožnil požádat o povolení trvalého pobytu taktéž cizince, kteří si z důvodu absence pobytového oprávnění nejsou schopni v době podání žádosti o povolení trvalého pobytu legálně zajistit pravidelné příjmy pro zajištění trvalého pobytu, musí být tato zákonná podmínka vykládána *pro futuro*, tj. směřovat k prokázání reálného (nikoliv hypotetického) zajištění takových příjmů do budoucna, po případném schválení trvalého pobytu.
18. Na žalované pak bude spolehlivě posoudit cizincem předkládané důkazy z hlediska důvěryhodnosti tvrzeného zajištění příjmů tak, aby tvrzený pracovněprávní vztah nebyl uzavřen pouze formálně za účelem povolení trvalého pobytu, tak jako tomu například učinilo ministerstvo vnitra v první stupni u smlouvy o pracovní smlouvě budoucí mezi žalobkyní a společností SPARUK s.r.o. Odmítnutí předložené pracovní smlouvy pouze s poukazem na skutečnost, že žalobkyně nemůže mít zajištěny příjmy k trvalému pobytu, neboť si nepožádala o jiné pobytové oprávnění, které by jí umožňovalo legálním způsobem si zajistit tyto příjmy, a které je tedy dle žalované nezbytné k úspěchu v řízení o žádosti o povolení trvalého pobytu, krajský soud nepovažuje ze shora uvedených za závěr správný.

V. Závěr a náklady řízení

19. Krajský soud proto s ohledem na výše uvedené rozhodnutí žalované zrušil, a to pro nepřezkoumatelnost dle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. V dalším řízení je žalovaná vázána právním názorem soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.) a bude tedy na ní, aby zajistila nápravu shora vytčených vad.
20. O náhradě nákladů řízení krajský soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.
21. Žalobkyně dosáhla v řízení o žalobě plného úspěchu, a proto má právo na náhradu nákladů řízení vůči žalované. Odměna zástupce (advokáta) žalobkyně a náhrada hotových výdajů byla stanovena podle § 35 odst. 2 s. ř. s. a vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů. V daném případě se jednalo o dva úkony právní služby (příprava a převzetí zastoupení, žaloba) ve výši $2 \times 3 \times 100$ Kč a dva režijní paušály ve výši 2×300 Kč, tedy celkem 6 800 Kč. Protože advokát žalobce je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšují se náklady řízení ve smyslu § 57 odst. 2 soudního řádu správního o částku 1 428 Kč odpovídající dani (21 %), kterou je advokát povinen z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést. Žalobci dále přísluší náhrada za zaplacený soudní poplatek za žalobu proti rozhodnutí správního orgánu ve výši 3 000 Kč. Celkem tedy byla žalobci vůči žalované přiznána náhrada nákladů ve výši 11 228 Kč. K jejímu zaplacení soud určil přiměřenou lhůtu.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních právních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 29. září 2020

JUDr. Zuzana Bystřická v.r.
předsedkyně senátu